

Estetyczne praktyki współczesnej audiowizualnej retromanii.
Przypadek odwołań do popkultury lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych

STRESZCZENIE

Celem rozprawy jest opisanie estetycznych zabiegów współczesnej audiowizualnej retromanii w szerokiej perspektywie badawczej. Autorka podejmuje próbę scharakteryzowania sposobu funkcjonowania i konstruowania nostalgii w dziele audiowizualnym. Analizie zostały poddane seriale, filmy, gry, reklamy oraz wideoklipy cechujące się zarówno afirmatywnym, jak i krytycznym nastawieniem do przeszłości. Próba opisu dzieł, które powstały w ciągu ostatniej dekady wynika z chęci uaktualnienia dotychczasowych ustaleń badawczych. Zakres badań został rozszerzony o analizę najnowszych trendów funkcjonujących w mediach społecznościowych, w których ujawniają się mechanizmy rekonstrukcji przeszłości.

Pierwsza część pracy jest poświęcona rozpoznaniu metodologicznemu i opisaniu zwrotu ku przeszłości, a punktem wyjścia rozważań są studia pamięciologiczne (*memory studies*) oraz wybrane zjawiska wchodzące w obręb postmodernizmu. Ta część zawiera również objaśnienie pojęć: retro, nostalgia, *cues* wywoławcze, figury pamięci, pastisz, postmodernistyczna schizofrenia, a także doprecyzowanie odczytania terminu „estetyka” zawartego w tytule rozprawy. W centrum rozważań kolejnego rozdziału znajdują się transformacje obrazu. Omówiono w nim mechanizmy przekształcające dawne konwencje, a także sposoby ich imitowania. Rozdział trzeci poświęcono zagadnieniom transformacji tekstów kultury i schematów fabularnych, a także reinterpretacji wcześniejszych wzorców. Analiza objęła praktyki kontynuowania, wznawiania i modyfikacji znanych dzieł. Rozdział czwarty koncentruje się na opisie transformacji świata przedstawionego. Przedmiotem rozważań jest rola uniwersum filmowego, serialowego i gromowego w kreowaniu retoromańskich treści. W zakończeniu wskazane zostały dominujące schematy i prawidłowości występujące w retoromańskich dziełach ostatniej dekady.

Słowa kluczowe: retro, retromania, nostalgia, postmodernizm, remake